

Чо Намджу

Біографія

Чо Намджу — південнокорейська письменниця й колишня авторка телевізійних програм, одна з найвідоміших представниць сучасної соціальної прози Республіки Корея. Народилася 1978 року в Сеулі. Світове визнання їй приніс роман "Кім Джійон, 1982 року народження", у якому через життя звичайної корейської жінки показано повсякденні прояви гендерної нерівності.

Частину раннього дитинства Чо Намджу провела в місті Пучхон, а у п'ятирічному віці разом із родиною переїхала до Сеула. Майбутня письменниця любила читати, хоча родина не мала змоги часто купувати книжки, а бібліотеки в небагатому районі, де вона жила, працювали нерегулярно. Тому доступні їй твори вона перечитувала по кілька разів.

Чо Намджу навчалася в жіночих освітніх закладах, а згодом вступила до Жіночого університету Іхва — одного з найвідоміших університетів Південної Кореї. Вона закінчила факультет соціології. Здобута освіта допомогла їй уважніше бачити зв'язок між особистими життєвими історіями та суспільними структурами — нерівністю, розподілом праці, становищем жінок і дією усталених соціальних норм.

Після університету Чо Намджу почала працювати сценаристкою й авторкою пізнавальних та суспільно-політичних програм на корейському телебаченні. Упродовж приблизно десяти років вона брала участь у створенні таких відомих передач, як PD Notebook, Zero Complaints і Live Today Morning. Телевізійна робота вимагала збирання фактів, опрацювання статистики, пошуку реальних людських історій і викладення складних суспільних проблем у доступній формі. Цей досвід пізніше істотно вплинув на документальну точність її художньої прози.

Після одруження й народження доньки Чо Намджу залишила роботу на телебаченні. Як і багато корейських жінок, вона зіткнулася з труднощами повернення до професійної діяльності після перерви, пов'язаної з доглядом за дитиною. Втрата звичного робочого середовища, домашня праця, материнство та переосмислення ролі жінки в корейському суспільстві стали важливими джерелами її майбутніх творів.

Письменницький дебют Чо Намджу відбувся 2011 року. Її роман "Якщо прислухатися" (When You Listen) здобув сімнадцяту премію видавництва "Мунхактонне" за найкращий роман. У творі йдеться про родину, яка живе в небагатому поселенні на схилі пагорба на околиці Сеула. Під час роботи над книжкою авторка частково спиралася на власні дитячі спогади й досвід життя в бідному міському районі.

Попри літературну нагороду, письменницька кар'єра розвивалася поступово. Чо Намджу поєднувала домашні обов'язки з роботою над текстами, пишучи переважно в години, коли дитина була в школі або вже спала. У своїх творах вона прагнула розповідати не про виняткових героїв, а про звичайних людей, чиї труднощі часто залишаються непоміченими суспільством.

У 2016 році Чо Намджу опублікувала роман "Заради Команечі" (For Comaneci), за який отримала молодіжну літературну премію Хвансанболь. У книжці авторка продовжила досліджувати зв'язок між особистими прагненнями людини, родинним середовищем і суспільними обмеженнями. Ця нагорода засвідчила її утвердження в корейській літературі ще до появи твору, що приніс письменниці міжнародну популярність.

Того ж 2016 року вийшов третій роман Чо Намджу — "Кім Джійон, 1982 року народження". Письменниця почала працювати над ним у вересні 2015 року й завершила рукопис приблизно за три місяці. В основу книжки частково ліг її власний досвід жінки, яка після народження дитини залишила роботу та зіштовхнулася з труднощами професійного повернення.

Головна героїня роману Кім Джійон народилася 1982 року й належить до покоління корейських жінок, які здобули освіту, почали будувати кар'єру, але продовжували жити в умовах нерівних суспільних очікувань. Її ім'я було одним із найпоширеніших жіночих імен у Південній Кореї для відповідного покоління. Завдяки цьому героїня постає не винятковою особою, а узагальненим образом багатьох жінок.

Чо Намджу простежує життя Кім Джійон від дитинства й навчання до працевлаштування, шлюбу та материнства. Вона показує, як нерівність проявляється не лише у великих конфліктах, а й у повсякденних рішеннях: кому приділяють більше уваги в родині, кого заохочують до освіти, як оцінюють працівників різної статі та на кого покладають основну відповідальність за дітей і домашню працю.

Особливістю роману стало поєднання художньої оповіді з рисами журналістського репортажу. Авторка використовувала статистичні дані, матеріали засобів масової інформації та посилання на соціальні дослідження. Така форма підкреслювала, що досвід героїні не є поодиноким випадком, а відображає ширші закономірності корейського суспільства.

"Кім Джійон, 1982 року народження" викликав у Південній Кореї широку суспільну дискусію. Одні читачі впізнавали в долі героїні власний досвід або життя своїх матерів і дружин, інші критикували книжку за її феміністичне спрямування. До листопада 2018 року продажі роману в Південній Кореї перевищили мільйон примірників — надзвичайно високий показник для сучасної корейської художньої літератури.

У 2017 році за цей роман Чо Намджу отримала сорок першу премію "Сучасний письменник". Того ж року вона посіла перше місце в опитуванні про молодих авторів, які можуть визначати майбутнє корейської літератури. Книжку переклали багатьма мовами, і вона стала одним із найвідоміших у світі творів сучасної південнокорейської прози.

У 2019 році в Південній Кореї вийшла екранізація роману з акторкою Чон Юмі в ролі Кім Джійон. Фільм, як і книжка, спричинив активне громадське обговорення становища жінок, поєднання кар'єри й материнства та впливу традиційних гендерних ролей на повсякденне життя.

У 2018 році Чо Намджу опублікувала збірку "Її ім'я" (Her Name Is). До неї увійшли

історії жінок різного віку й соціального становища. Письменниця надала голос тим, чий переживання часто залишалися поза увагою: працівницям, матерям, студенткам, літнім жінкам та учасницям громадських рухів. Збірка продовжила головну тему її творчості — уважне й документально точне зображення жіночого досвіду.

Роман "Житловий комплекс "Саха"", виданий 2019 року, засвідчив розширення тематичного діапазону письменниці. Це соціальна антиутопія про закрите місто-державу, мешканців якого поділено відповідно до їхнього правового й економічного статусу. У центрі твору перебувають люди, яких система позбавляє повноцінних прав: бідні, літні, діти, біженці, люди з інвалідністю та інші представники суспільно вразливих груп.

Через вигаданий світ "Саха" письменниця досліджує реальні механізми нерівності — залежність прав людини від грошей і документів, байдужість заможного суспільства до чужого життя та поступове перетворення економічного поділу на систему соціального виключення. Водночас авторка показує взаємну підтримку людей, які змушені жити на узбіччі офіційного суспільства.

У 2020 році вийшов підлітковий роман "Смак мандарина". Його героїні — школярки, які переживають складний період дорослішання, зміни в дружбі, тривогу перед майбутнім і тиск освітнього середовища. Авторка прагнула показати підлітковий вік не як незначний перехідний етап, який потрібно просто перечекати, а як повноцінний і важливий період людського життя.

У збірці "Те, що ми написали", опублікованій 2021 року, Чо Намджу звернулася до героїнь різних поколінь — від дівчат-підлітків до літніх жінок. Вісім оповідань розповідають про працю, родину, старіння, самотність, творчість і непомітні форми взаємної підтримки. Письменниця показує, як життєві можливості жінок змінюються з часом, але багато суспільних упереджень продовжують переходити від одного покоління до іншого.

До пізніших творів авторки також належать "Історії Со-йондон", оповідання "Вікно готелю" та роман "Я стану тобою". За "Вікно готелю" Чо Намджу отримала 2019 року літературну премію імені Кім Юджон. У цих книжках вона продовжує писати про сучасне міське життя, родинні взаємини, житло, працю, економічну нерівність і труднощі порозуміння між поколіннями.

Проза Чо Намджу вирізняється стриманою, зрозумілою мовою та увагою до звичайних життєвих ситуацій. Письменниця майже не використовує складної метафорики чи декоративних описів. Її стиль наближений до документального свідчення: окремі факти, розмови й побутові подробиці поступово складаються в широку картину суспільної проблеми.

Хоча Чо Намджу найчастіше називають авторкою феміністичної прози, коло її тем є ширшим. Вона пише про людей, чий голос слабо представлений у суспільному просторі: матерів, дітей, літніх людей, незаможних працівників, мешканців непрестижних районів і тих, хто не відповідає уявленню про успішну людину. Її цікавить, як політичні та економічні системи впливають на найбільш особисті сфери

життя — родину, любов, дружбу, працю й самооцінку.

Основними творами Чо Намджу є романи "Якщо прислухатися", "Заради Команечі", "Кім Джійон, 1982 року народження", "Житловий комплекс "Саха"" і "Смак мандарина", а також збірки "Її ім'я" та "Те, що ми написали". Найвідоміша книжка письменниці стала не лише міжнародним бестселером, а й важливим літературним документом про життя жінок у сучасній Південній Кореї.